

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİ DERS KİTABI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

MATHEMATICS TEACHERS' OPINIONS ABOUT STUDENT COURSE BOOK

Muhammet KATİPOĞLU* , Sevde Nur KATİPOĞLU**

ÖZET: Bu araştırmada matematik öğretmenlerinin öğrenci ders kitabı hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma özel durum çalışması kapsamında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda araştırmacı tarafından, geçerlik çalışması yapılmış 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu hazırlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin çeşitli illerinde öğretmenlik yapan 15 ilköğretim matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Mülakatlardan elde edilen verilerinin analizinde, NVIVO programı kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu ders kitaplarının örnek soru bakımından yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Bu yüzden öğretmenlerin ders kitapları dışında yardımcı kaynaklardan yararlandıkları raporlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci ders kitabı, matematik öğretmeni, nitel araştırma yöntemi.

ABSTRACT: In this study it was aimed to determine mathematics teachers' views on student course book. For this purpose qualitative research method which is one of the research methods was used. The study was carried out within the scope of the special case study. The interview technique was used as data collection instrument. In this context validity analysis were made and a semi-structured interview form consisting of 5 questions was prepared by the researcher. 15 elementary school mathematics teachers constitute the sample group who has been teaching in different parts of Turkey, NVIVO software was used to analyze the interviews. According to the results of analysis, the vast majority of teachers have the opinion that the textbook is inadequate in terms of sample questions. Therefore it has reported that teachers benefit from different supportive sources except course books.

Keywords: Students textbooks, mathematics teacher, qualitative research method.

1. GİRİŞ

Ders kitabı, belli seviyedeki öğrencilere belli dersin öğretimi için içeriği öğretim programlarına uygun, incelenmesi yapılmış temel kaynaktır (Oğuzkan, 1994). Ders kitapları bir öğretim programının soyut hedeflerinin somut yansımaları olduğu gibi, sınıf içi öğretimi büyük ölçüde etkileyen ve yönlendiren bir öğretim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda eğitim araçları içerisinde önemli bir yere sahip olan ders kitaplarının uygun nitelikte olması gerekmektedir (Yılmaz, Seçken ve Morgil, 1998).

Ders kitabı, öğretmen ve öğrenci arasında köprü görevi görerek her tür okul sisteminde önemli bir yere ve öneme sahiptir. Eğitimin farklı bileşenleri arasında ders kitabı, öğretmenin

* Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, muhammetkatipoglu@gmail.com

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi jnus68@gmail.com

olmadığı durumlarda onun görevini üstlenmek suretiyle öğrenciye bilgi vermek ve çalışmalarını yönlendirmek gibi önemli bir yer tutmaktadır (Altun, Arslan ve Yazgan, 2004).

1.1. Biçim ve İçerik

Ders kitabını aktif bir şekilde kullanmak ve ders kitaplarından tam manasıyla verim alabilmek için, kitapların biçim ve içerik yönünden gerekli nitelikleri göstermesi gerekir (Küçükahmet, 2003). Ancak Gün'e (2009) göre konuyla ilgili daha önceki yapılan çalışmalar, ders kitaplarının taşınması gereken nitelikleri tam olarak bulundurmadığını, hatta öğrencilerin ve öğretmenlerin çoğu tarafından noksan bulunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte Gün (2009), ders kitaplarının biçimi incelendiğinde sayfa düzeni, görünüş, resim ve grafikleri ve baskı kalitesi yönünden öğrencilerin ilgisini yeterince çekmediğini belirtmiştir.

Esirgemez (1995); ilköğretim matematik ders kitaplarının öğrenmeye yeterli düzeyde katkı sağlamadığını ifade etmektedir. Dayak (1998); ilköğretim 5. sınıf matematik ders kitaplarının matematik öğretiminde belirlenen kazanımlar kapsamında işlevselliğinin eksik kaldığı, öğrencilerin büyük bölümünün matematik ders kitaplarından bütün yönleriyle etkili biçimde yararlanamadıklarını belirtmektedir.

Işık (2003); ilköğretim 7. sınıf matematik ders kitaplarının içeriğinin güncel olarak sunulmadığını, problem kurmayı ve çözmeyi geliştirecek gerçek yaşam durumlarına yeterince yer verilmediğini, öğrenci ilgisini çekecek etkinliklerin yeterli olmadığını, öğrencilerin matematik dersinde zorlanmalarında ders kitabının etkisinin olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Altun ve diğ. (2004); matematik ders kitapları ile ilgili yapmış olduğu araştırmada, test kitaplarının daha fazla kullanıldığını, örneklerin tekdüze olduğunu, merkezi sınav sisteminin ders kitabı kullanımını büyük ölçüde etkilediğini ifade etmektedirler.

Başer (2012), “İlköğretim öğretmenlerinin matematik ders kitaplarını kullanma yolları ve matematik ders kitabı hakkındaki görüşleri” adlı çalışmada; matematik öğretmenlerinin ders hazırlığı yaparken ve ders esnasında matematik ders kitaplarını nasıl kullandıklarını araştırmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, katılımcılar müfredatı ders kitabından takip edip neyi, nasıl ve ne zaman yapacaklarına karar verdiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcılar ders kitaplarının etkili yardımcılar olduğunun altını çizirken birçok açıdan gelişmeye ihtiyacı olduğunu söylemişlerdir. Bulgular aynı zamanda öğrencilerin ders kitaplarını etkili şekilde kullanamadıklarını göstermiştir. Tüm katılımcılar eğer ders kitabından bir görev ya da ödev verilmemişse öğrencilerin ders kitabından çalışmayı tercih etmediklerini ifade etmişlerdir.

1.2. Ölçme ve Değerlendirme

Ders kitapların ölçme ve değerlendirme durumları incelendiğinde ise, bilişsel alanın bilgi ve kavrama basamağındaki soruların çoğunluğu oluşturduğu, uygulama basamağındaki soruların çok az sayıda olduğu ve duyuşsal-psiko-motor davranışlarla ilgili soruların yok denecek kadar az olduğu sonucuna varılmıştır. (Şimşek, 2001). Ayrıca ders kitaplarının merkezi sınavlara hazırlık konusunda da yetersiz olduğu, bu nedenle artık okullarda ders kitaplarının yerini test kitaplarının aldığı, ders kitaplarının öğrenciler tarafından; ödev yapmak, derslerde konuyu takip için v.b. gibi mecbur durumlarda kullanıldığı sonucu ortaya çıkmıştır (Akinoğlu ve diğerleri, 2002; Arseven, 2003).

Aydın (2010), matematik ders kitabıyla ilgili yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri doğrultusunda ders kitabının ölçme-değerlendirme ve kullanım durumlarının beğeni düzeyleri genel olarak orta seviyenin üzerinde bulunduğunu belirtmiştir. Ancak yapılan araştırmada ders kitabında bazı eksiklikler bulunmuştur. Örneğin; öğretmenler ve öğrenciler ders kitabında bilgisayar destekli etkinliklere daha fazla yer verilmesini, bilginin doğruluğunun sorgulanabileceği bir öğretim ortamı sunulmasını, daha fazla ölçme-değerlendirme sorusunun bulunmasını ve öğrencileri meraklandıracak soruların bulunmasını istedikleri söylenebilir. Her iki grupta kitabın ön kapağını ilgi çekici bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

1.3. Matematiksel Okur-Yazarlık

Matematik bir soyutlama bilimidir ve matematikte bilgiler çoğunlukla soyuttur. Bu açıdan ders kitapları öğrencinin yetişmesinde büyük bir öneme sahiptir (Altun, Arslan ve Yazgan, 2004). Matematiğin içeriğindeki bu soyutluk öğretim sürecinde de bir takım sıkıntıları beraberinde getirmekte ve öğrencilerin çoğu matematik derslerinde başarısız olmaktadır. Matematik derslerindeki başarısızlığın nedenleri arasında; ders kitaplarındaki ifadelerin karmaşık ve anlaşılmaz oluşu, verilen örneklerin günlük yaşamla ilişkilendirilememesi gibi faktörler bulunmaktadır (Özgen, 1993). Bundan dolayı ders kitapları, uzman alan eğitimcileri tarafından hazırlanmalı ve hem öğretmenin hem de öğrencinin kullanabileceği bilgileri içermelidir. Ders kitabında verilen bilgiler öğrencinin zihinsel gelişim düzeyine uygun olmalı, konularda ise somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora bir sıra izlenmelidir (Sadoski, 2001).

Kerpiç (2011) matematik ders kitabındaki etkinliklerle ilgili yaptığı çalışmada, ilköğretim 7. Sınıf Matematik ders kitabındaki etkinliklerin etkinlik tasarım prensipleri çerçevesinde değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda ders kitabında yer alan etkinliklerin genel olarak etkinliğin amacı, öğrencilerin ön bilgileri, kullanılacak araç-gereçler, öğretmen-öğrenci rolleri gibi etkinlik tasarım prensiplerine dikkat edilerek tasarlandığı görülmüştür. Fakat etkinlik tasarımında önem arz eden sınıf yönetimi, etkinliğin birden fazla başlangıç noktasına sahip olması ve öğrenci zorluk ve yanılgıları gibi tasarım prensiplerine yeterince dikkat edilmediği görülmüştür.

Bu çalışmanın amacı, matematik öğretmenlerinin öğrenci ders kitabı hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda; ders kitabının içeriğinin yeterli olup olmadığı, ders kitabı kullanımında esneklik olup olmadığı, ders kitabının kullanım sıklığının ne ölçüde olduğu, ders kitabının hazırlanmasında nelere dikkat edilmesi gerektiği sorularına yanıt aranmıştır.

Bu çalışma matematik ders kitabının tanıtılması açısından önemlidir. Ayrıca ders kitabı hakkındaki eleştiriler, kitap içeriğinde değişiklikler oluşturabileceğinden öğretmenler açısından da önemlidir.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma; gözlem ve görüşme gibi tekniklerinin kullanılıp, olayların doğal ortamda reel ve bütüncül bir şekilde açıklanmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Nitel yöntemle tasarlanmış araştırmalarda ele alınan

konu hakkında derin bir kavrayışa ulaşma çabası vardır. Nicel araştırmalara göre daha az kişiyle daha derin bir araştırma yapılmaktadır (Karataş, 2015).

2.1. Veri Toplama Aracı

Çalışma özel durum çalışması kapsamında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda araştırmacı tarafından, geçerlik çalışması yapılmış 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu hazırlanmıştır. Geçerlik çalışması için mülakat formu, uygulama öncesinde öğretmenlerle görüşülerek 8 madde şeklinde hazırlanmıştır. Daha sonra oluşturulan form, uzman görüşü altında değerlendirilmiş, kapsam geçerliği olmayan ve çalışmayan maddeler elenerek 5 maddeye indirilmiştir. Bu maddeler:

- 1.) Ders kitabını ne sıklıkla ve hangi amaçla kullanıyorsunuz?
- 2.) Ders kitabını içerik açısından yeterli buluyor musunuz? Neden?
- 3.) Ders kitabının yanında yardımcı kitap(lar) kullanıyor musunuz? Neden?
- 4.) Ders kitabı hazırlayan kurulda olsaydınız, kitabın hazırlanışında nelere dikkat ederdiniz?
- 5.) Ders kitabı kullanımıyla ilgili esneklik olmalı mı? Neden?

2.2. Katılımcılar

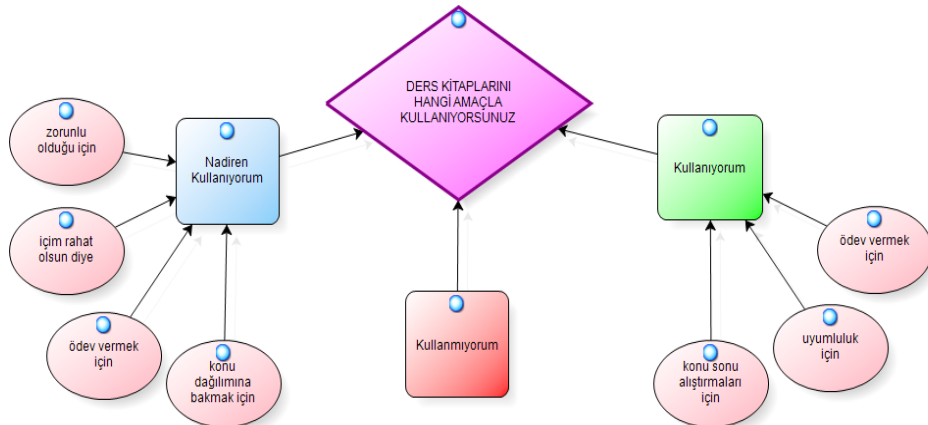
Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin çeşitli illerinde öğretmenlik yapan, en az 5 yıl deneyimli, ilköğretim matematik öğretmenliği lisans mezunu 15 matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış mülakat formları elektronik ortamda katılımcılara ulaştırılmış ve 1 hafta içinde dönüt alınması sağlanmıştır.

2.3. Analiz

Mülakatlardan elde edilen verilerin analizinde, NVIVO programı yardımı ile içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, bir mesajın belli özelliklerinin objektif ve sistematik bir şekilde tanınmasına yönelik çıkarımların yapıldığı bir tekniktir. Metinlerden oluşan bir kümenin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılır. Araştırmacılar da bu kelime ve kavramların varlığını, anlamlarını ve ilişkilerini belirler ve analiz ederek metinlerdeki mesaja ilişkin çıkarımlarda bulunurlar (Büyüköztürk, 2013).

3.BULGULAR

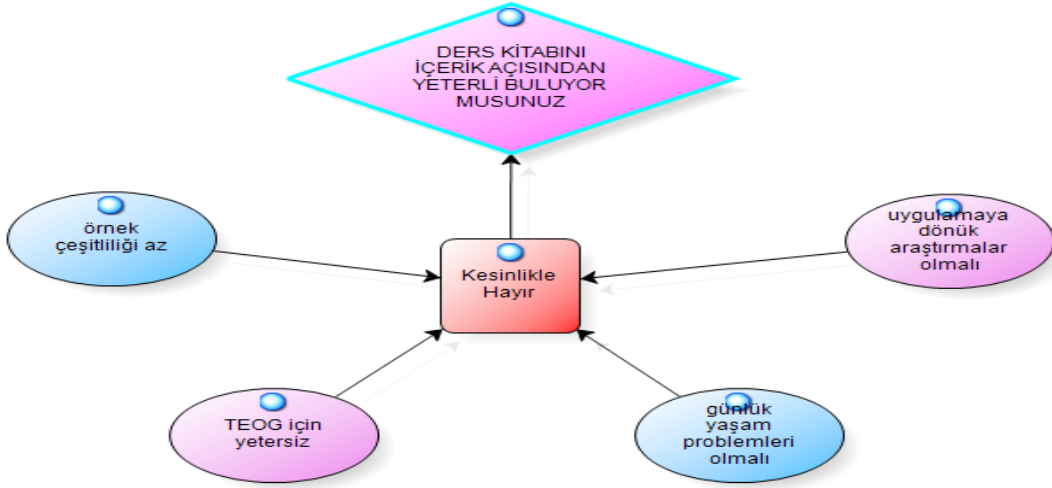
3.1. Ders Kitabının Kullanım Amacı ve Sıklığı

Şekil 1. Ders Kitabı Kullanma Sıklığı

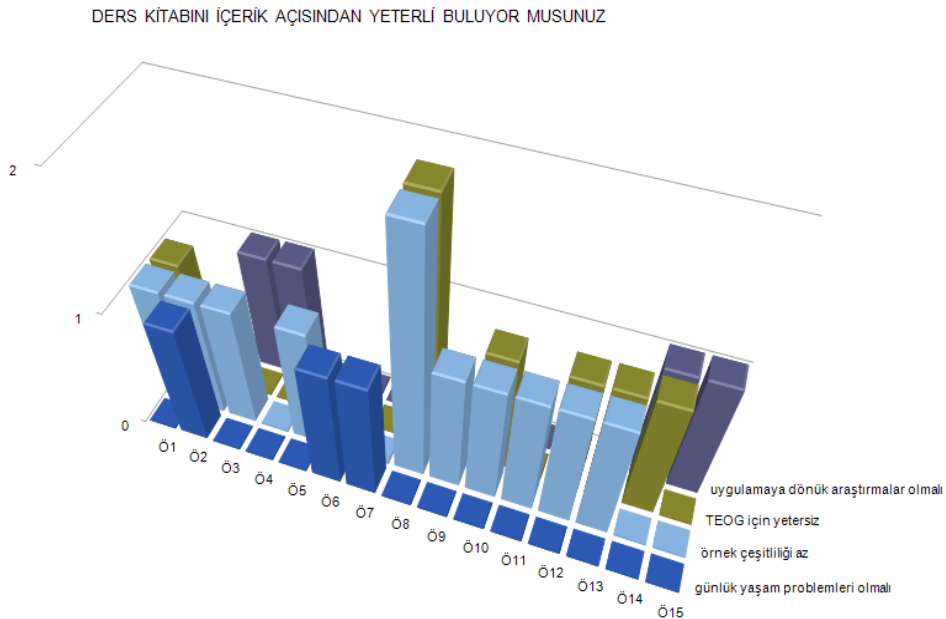
Matematik öğretmenlerine sorulan “Ders kitabını ne sıklıkla ve hangi amaçla kullanıyorsunuz?” sorusuna göre, öğretmenlerden gelen yanıtlar şekil 1 kavram haritasında gösterilmiştir. Buna göre nadiren kullanıyorum diyen öğretmenler gerekçe olarak "zorunlu olduğu için, içim rahat olsun diye, ödev vermek için ve konu dağılımına bakmak için" cevaplarını vermişlerdir. Kullanıyorum diyenler ise, "konu sonu alıştırmaları için, uyumlu olsun diye ve yine ödev vermek için" cevaplarını vermişlerdir.

3.2. Ders Kitabı İçeriğinin Yeterliliği

Şekil 2. Ders Kitabının İçeriği

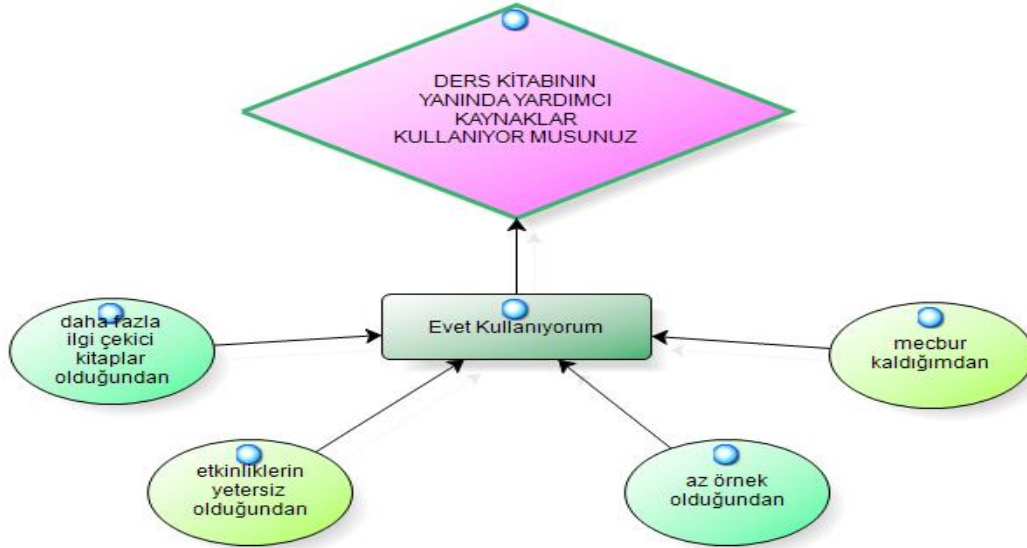
Matematik öğretmenlerine sorulan “Ders kitabını içerik açısından yeterli buluyor musunuz?” sorusuna göre, öğretmenlerden gelen yanıtlar şekil 2 kavram haritasında gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu "kesinlikle hayır" cevabını vermişlerdir. Bu yanıtı gerekçe olarak "örnek çeşitliliği az, TEOG için yetersiz, günlük yaşam problemleri olmalı ve uygulamaya dönük araştırmalar olmalı" cevaplarını vermişlerdir.

Şekil 3. Cevaplarla İlgili Frekans Grafiği

Şekil 3'e göre "Ders kitabını içerik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna, öğretmenler tarafından en çok verilen cevap "örnek çeşitliliği az" olmuştur. Bu cevabı "TEOG için yetersiz" takip etmiştir. Öğretmenlerin üçte ikisinin örnek çeşitliliğinin yetersizliğine vurgu yapması önemsenmesi gereken bir husustur.

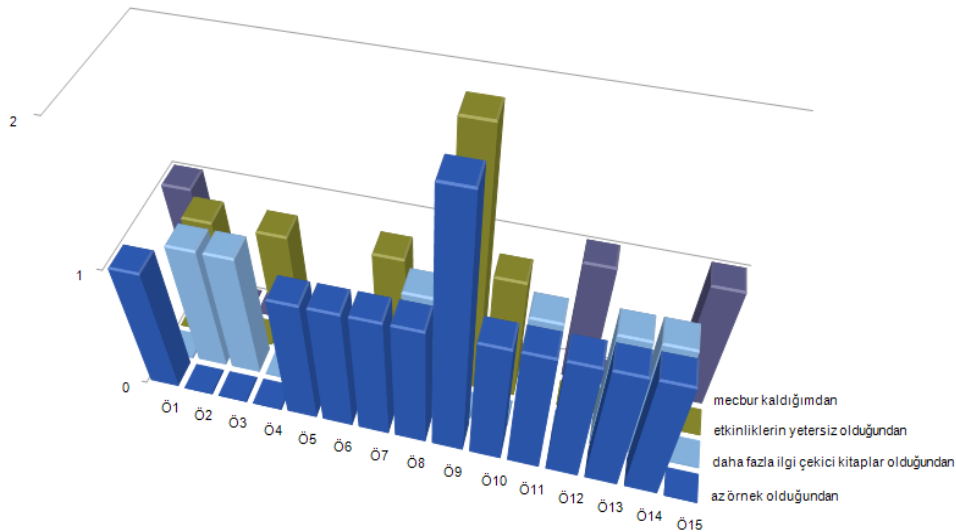
3.3. Yardımcı Kitap Kullanımı

Şekil 4. Yardımcı Kaynaklar

Matematik öğretmenlerine sorulan "Ders kitabının yanında yardımcı kitap(lar) kullanıyor musunuz?" sorusuna göre, öğretmenlerden gelen yanıtlar Şekil 4 kavram haritasında gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin çoğunluğu "evet kullanıyorum" cevabını vermişlerdir. Bu yanıtı gerekçe olarak "az örnek olduğundan, etkinliklerin yetersiz olduğundan, daha fazla ilgi çekici kitaplar olduğundan, mecbur kaldığımdan" cevaplarını vermişlerdir.

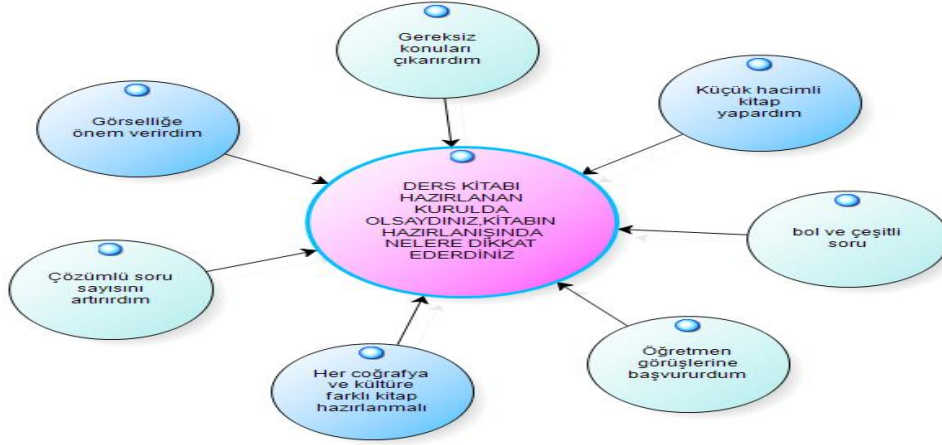
DERS KİTABININ YANINDA YARDIMCI KAYNAKLAR KULLANIYOR MUSUNUZ

Şekil 5. Cevaplarla İlgili Frekans Grafiği

Şekil 5'e göre "Ders kitabının yanında yardımcı kitap(lar) kullanıyor musunuz?" sorusuna, öğretmenler tarafından en çok verilen cevap "az örnek olduğundan" olmuştur. Bu cevabı "daha fazla ilgi çekici kitaplar olduğundan, etkinlikler yetersiz olduğundan ve mecburiyetten" cevapları takip etmiştir. Öğretmenlerin çoğunluğu, bir önceki soruya paralel olarak kitapta yer alan örneklerinin yetersizliğinden bahsetmişlerdir.

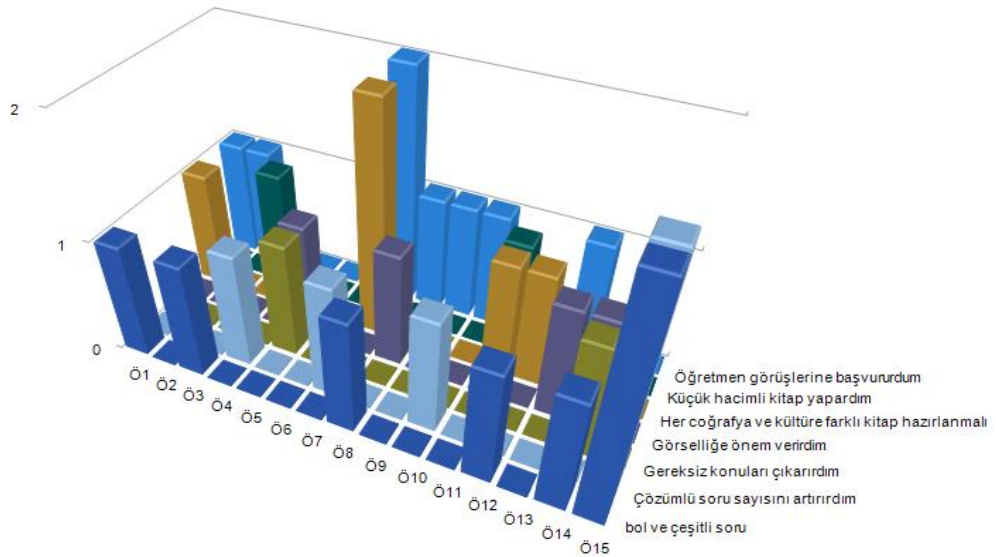
3.4. Ders Kitabının Hazırlanması

Şekil 6. Ders Kitabı Hazırlanması

Matematik öğretmenlerine sorulan "Ders kitabı hazırlayan kurulda olsaydınız, kitabın hazırlanışında nelere dikkat ederdiniz?" sorusuna göre, öğretmenlerden gelen yanıtlar şekil 6 kavram haritasında gösterilmiştir. Buna göre öğretmenler "öğretmen görüşlerine başvururdum, bol ve çeşitli soru, gereksiz konuları çıkarırdım, görselliğe önem verirdim, çözümlü soru sayısını artırırdım, her coğrafya ve kültüre farklı kitap hazırlanmalı, ve küçük hacimli kitap yapardım" cevaplarını vermişlerdir.

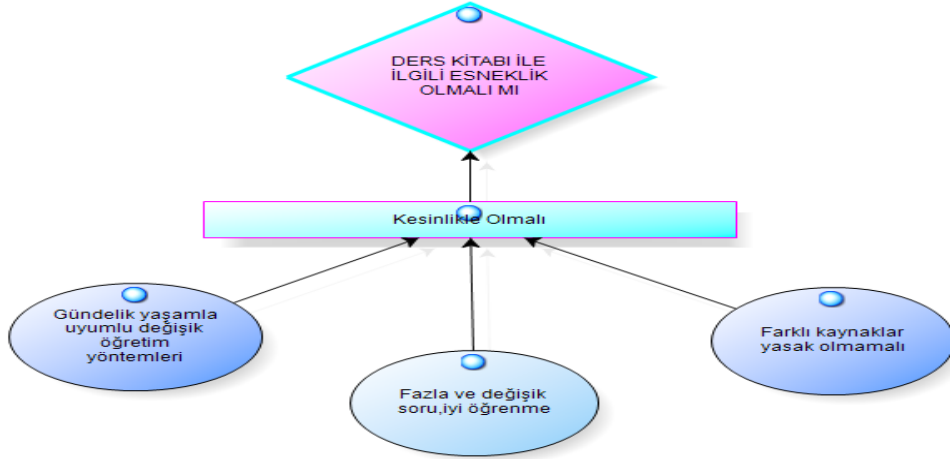
DERS KİTABI HAZIRLANAN KURULDA OLSAYDINIZ, KİTABIN HAZIRLANIŞINDA NELERE DİKKAT EDERDİNİZ

Şekil 7. Cevaplarla İlgili Frekans Grafiği

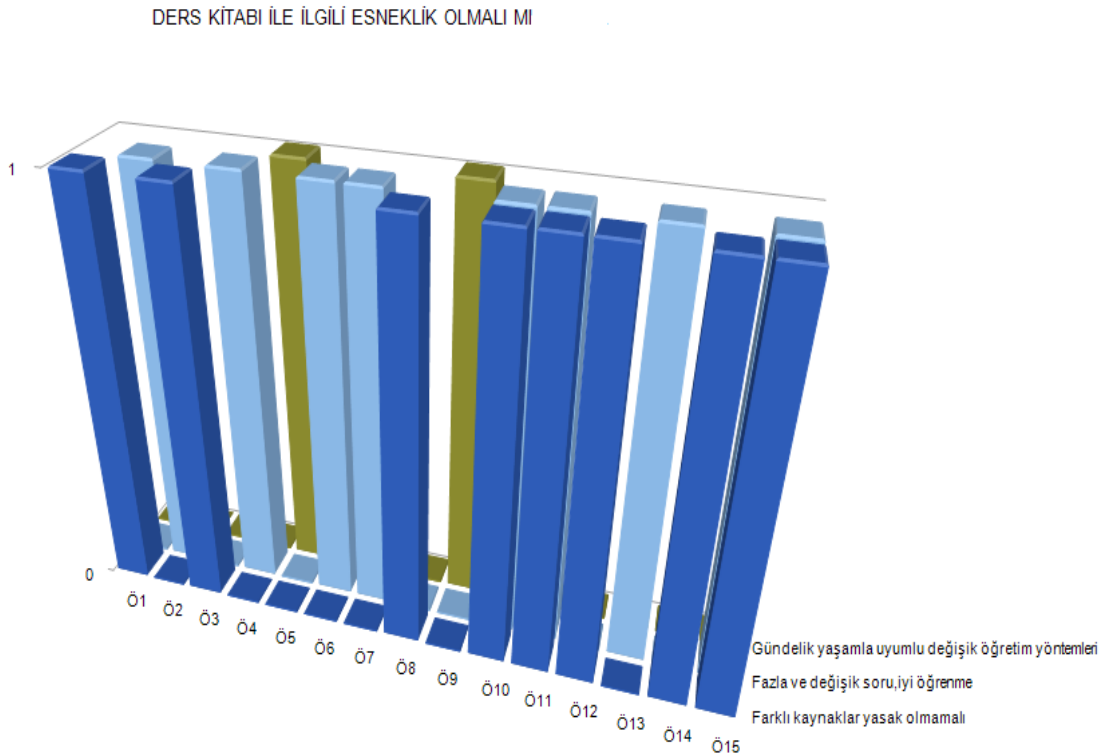
Şekil 7'ye göre “Ders kitabı hazırlayan kurulda olsaydınız, kitabın hazırlanışında nelere dikkat ederdingiz?” sorusuna, öğretmenler tarafından en çok verilen cevap "öğretmen görüşlerine başvururdum" olmuştur. Bu cevabı " bol ve çeşitli soru" takip etmiştir. Öğretmenlerin çoğunluğu, ders kitabı hazırlanırken kendilerine başvurulmasını istemişlerdir.

3.5. Ders Kitabı Kullanımıyla İlgili Esneklik

Şekil 8. Ders Kitabı İle İlgili Esneklik

Matematik öğretmenlerine sorulan “Ders kitabı kullanımıyla ilgili esneklik olmalı mı?” sorusuna göre, öğretmenlerden gelen yanıtlar şekil 8 kavram haritasında gösterilmiştir. Buna göre öğretmenler kesinlikle olmalı cevabı vermişlerdir ve bu cevabı "farklı kaynakların yasak olmaması, gündelik yaşamla uyumlu değişik öğretim yöntemlerinin olması, fazla ve değişik soruların iyi öğrenmeye neden olması" cevaplarıyla desteklemişlerdir.

Şekil 9. Cevaplarla İlgili Frekans Grafiği

Şekil 9'a göre "Ders kitabı kullanımıyla ilgili esneklik olmalı mı?" sorusuna, öğretmenler en çok "farklı kaynakların yasak olmaması ve fazla ve değişik soruların iyi öğrenmeye neden olması" cevaplarını vermişlerdir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Ders kitabı eğitim-öğretim ortamlarının bileşenlerinden biridir. Özellikle ilköğretim sıralarındaki öğrenciler için, kitap okuma alışkanlığı bu çağlarda kazanılacağından dolayı önem arz etmektedir. Bu nedenle ders kitaplarının ilköğretim aşamasında değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir.

Bu çalışmada da matematik öğretmenlerinin, öğrenci ders kitabı ile ilgili bir çok eleştiriye sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin ders kitabını nadiren kullandıkları, kullanırken de ödev vermek ve konu dağılımına bakmak için kullandıkları görülmektedir. Neredeyse tüm öğretmenler ders kitabını içerik olarak yeterli bulmadıklarını, kitapta yer alan örneklerin yetersiz olduğunu ve kitabın öğrencileri merkezi sınavlara hazırlamada eksik kaldığını belirtmişlerdir. Bu sonuç Gün (2009), Esirgemez (1995) ve Dayak'ın (1998) çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Ders kitabındaki bu yetersizlik, merkezi sınav odaklı eğitim sistemimizin öğrenciler üzerinde daha fazla baskı kurmasına yol açabilir ve öğrencileri olumsuz anlamda etkileyebilir. Bu yetersizlikler uzman alan eğitimcileri tarafından giderilmelidir. Ayrıca hem öğretmenin hem de öğrencinin birlikte kullanıp yeterli düzeyde istifade edebileceği ve öğrencilerin zihinsel gelişim düzeyine uygun bilgilerle destekleneceği bir müfredatla revize edilmelidir.

Öğretmenler ders kitabının yanında yardımcı kitaplar kullandıklarını söylemişlerdir. Bunun nedeni olarak da yine ders kitabında örneklerin az olduğunu ve etkinliklerin yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Bunun yanında ders kitabını kendilerinin hazırlaması halinde kitaba bol ve çeşitli sorular koyacaklarını ve kitabı hazırlarken öğretmen görüşlerine muhakkak başvuracaklarını söylemişlerdir. Ayrıca değişik kaynakların öğrencilere kullanılmasının yasak olmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Şu anda bakanlık tarafından öğrencilere farklı kitap aldırılmasının engellenmesi, öğretmenleri kaynak noktasında sınırlandırmıştır. Farklı kaynaklardan yararlanma adına geliştirilen Eğitim Bilişim Ağı, her öğrencide internet bağlantısı olmaması nedeni ile amacına tam anlamıyla hizmet edememektedir. Bu konuda esneklik olması hem öğretmenlerin elini güçlendirecek hem de farklı konu işleniş ve soru çeşitliliği yönünden öğrencilerin akademik gelişimini olumlu yönde etkileyecektir.

Yapılan incelemeler sonucunda, öğretmenlerin büyük çoğunluğu tarafından, ders kitaplarının konu anlatımı ve soru bakımından yetersiz olduğu görülmüştür. Bu yüzden öğretmenlerin ders kitapları dışında yardımcı kaynaklardan veya kendi hazırladıkları notlardan yararlandıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun özellikle alıştırmaya yapma ve ödevlendirme açısından öğrenci çalışma kitaplarını kullandıkları belirlenmiştir.

Bu çalışma matematik ders kitabı özelinde yapılmıştır. Araştırma konusu, örneklem geniş tutularak farklı branşlara da uygulanabilir. Bunun yanında bu çalışmada saptanan öğretmenlerdeki memnuniyetsizliğin nedenleri de farklı çalışmalarla incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Akmoğlu, O., Şahin, F., & Gürdal, A. (2002). Fen Bilgisi Ders Kitaplarının Kavram Haritası Çizilerek Değerlendirilmesi, V. *Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Ankara*.
- Altun, M., Arslan, Ç. ve Yazgan, Y. (2004). Lise matematik ders kitaplarının kullanım şekli ve sıklığı üzerine bir çalışma. *Uludađ Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 17(2), 131-147.
- Arseven, A. (2003). *İlköğretim 7. Sınıf Matematik Ders Kitaplarına İlişkin Öğretmen, Öğrenci ve Uzman görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Aydın, İ. (2010) *Sekizinci sınıf matematik ders kitabı hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri*. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Yüksek Lisans Tezi
- Başer, N. (2012) *İlköğretim öğretmenlerinin matematik ders kitaplarını kullanma yolları ve onların öğrencilerin matematik ders kitaplarını kullanma yolları ve matematik ders kitabı hakkındaki görüşleri*. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi
- Dayak, E. (1998). *İlköğretim 5. Sınıf matematik ders kitaplarının eğitim-öğretime uygunluğunun değerlendirilmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi,, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Esirgemez, M. (1995). *İlkokul Matematik Ders Kitaplarının Öğrenmeyi Sağlamadaki Katkıları Yönünden Öğretmen Görüşleri*. Hacettepe Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Gün, C. K. (2009). *Ortaöğretim Dokuzuncu Sınıf Matematik Ders Kitabına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Işık, C. (2008). İlköğretim ikinci kademesinde matematik öğretmenlerinin matematik ders kitabı kullanımını etkileyen etmenler ve beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 163-176.
- Kerpiç, A. (2011). *Etkinlik tasarım prensipleri çerçevesinde 7. Sınıf matematik ders kitabı etkinliklerinin değerlendirilmesi*. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi
- Küçükahmet, L. (2003). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel yayın dağıtım
- Oğuzkan, A.F. (1994). İlköğretim Okullarında Matematik Öğretimine Bir Bakış, İlköğretim Okullarında Matematik Öğretimi ve Sorunları, Ankara: T.E.D. yayınları
- Özgen, B. (1993). Türkiye'de ders kitapları sorunu ve çözüm yolları. *Eğitim ve Bilim*, 17(87).
- Sadoski, M.(2001). Resolving the Effects of Concreteness on Interest, Conprehension and Laerning Important Ideas From Text Educations Psychology Review, Vol.13, No: 3
- Şimşek, G. (2001). *Lise III. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının ve Derslerinin Öğrenmeyi Sağlamadaki Katkıları Yönünden Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Yılmaz, A., Seçken, N. ve Morgil, İ. (1998). Lise 11.Sınıf, Kimya 3 Ders Kitaplarının Kimya Eđitimine Uygunluklarının Araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*,